

УДК 343.1

DOI 10.32782/2523-4269-2024-89-102-106

Квашук Олександр Дмитрович,

кандидат юридичних наук,

викладач кафедри кримінального процесу та криміналістики факультету № 1
(Донецький державний університет внутрішніх справ, м. Кривиницький)ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-5969-4576>

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОКУРОРОМ ПОВНОВАЖЕНЬ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Актуальність дослідження зумовлена змінами до деяких статей кримінального процесуального законодавства України, які ухвалено після повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну та введення воєнного стану, що стосуються реалізації повноважень прокурора під час воєнного стану як учасника кримінального провадження. Проблематика не зменшується на тлі зростання показників кримінальних правопорушень, учинених в умовах воєнного стану, що збільшує кількість проведення слідчих (розшукових) і негласних слідчих (розшукових) дій.

Ключові слова: досудове розслідування, процесуальний керівник, повноваження, Кримінальний процесуальний кодекс України.

Постановка проблеми. Зважаючи на зміни, внесені до кримінального процесуального законодавства України, ухвалені у зв'язку з введенням на території України правового режиму воєнного стану, убагацьється за доцільне дослідити їх вплив на повноваження прокурора як процесуального керівника у кримінальних провадженнях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Виконання покладених на прокурора обов'язків у кримінальному провадженні в різні часи досліджували А.О. Васильєв, І.В. Гловюк, В.О. Гринюк, А.В. Лапкін, І.І. Шульган та інші. Що стосується особливостей здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану, це питання було предметом досліджень таких процесуалістів, як О.М. Дроздов, В.Є. Загородній, Г.К. Тетерятник, О.І. Тищенко, І.В. Черниченко й інші, проте деякі аспекти процесуальної діяльності прокурорів досі залишаються не досить розкритими.

Метою статті є дослідження проблемних питань реалізації прокурором як процесуальним керівником і керівником органу прокуратури своїх повноважень у кримінальному провадженні в розрізі законодавчих змін, ухвалених після введення правового режиму воєнного стану.

Виклад основного матеріалу. Ухвалення Закону України «Про прокуратуру» від 14 жовтня 2014 р. № 1697–VII, що спрямований на підвищення ефективності діяльності та результативності роботи системи органів прокуратури та побудову нової прокуратури європейського зразка, стало яскравим прикладом демократичних змін у правоохоронній системі нашої держави в контексті євроінтеграційних процесів. Зазначений Закон вирішив низку проблемних питань в організації роботи системи, але багато аспектів правоохоронної діяльності органів прокуратури ще потребують удосконалення та змін. Дискусійним залишається питання місця та ролі прокуратури в системі органів державної влади в контексті відповідності стандар-

там Європейського Союзу (далі – ЄС). Потребують деталізації та подальшого нормативного закріплення завдання й окремі функції органів прокуратури. Існують прогалини та колізії в нормативно-правових актах, що визначають повноваження органів прокуратури. Потребують перегляду гарантії прокурорської діяльності тощо [1, с. 2].

Протягом майже 20 років у відповідних резолюціях Парламентської асамблеї Ради Європи неодноразово зверталась увага на необхідність виконання зобов'язань України щодо трансформації ролі та функцій прокуратури. Зазначені документи містили заклики до органів влади України цілком імплементувати реформу Генеральної прокуратури відповідно до принципів і стандартів Ради Європи [2, с. 178].

Виклики і загрози, які постали перед Україною з початку російського вторгнення в Україну, зумовили необхідність екстреної трансформації державної політики у сфері національної безпеки, особливо в частині правової регламентації боротьби зі злочинністю [3, с. 73]. Зазначимо, що повномасштабне вторгнення спричинило суттєвий вплив на цей процес, що змусило внести зміни до обсягу повноважень прокуратури в умовах воєнного стану, зокрема шляхом їх розширення, що є цілком закономірним. Проте, беручи до уваги думку практичних працівників, саме розширення прокурорських повноважень, у деяких випадках, може призводити до зловживань службовим становищем.

Воєнний стан – це особливий правовий режим, який може бути введений в Україні, на всій її території чи в окремих її місцевостях, у разі збройної агресії або ж загрози нападу, небезпеки державній незалежності України та її територіальній цілісності. Цьому правовому режиму властиві такі ознаки: надання додаткових повноважень представникам окремих державних органів (зокрема, наприклад, органам виконавчої влади, військовим командуванням); можливість обмеження конституційних прав і свобод громадянина у встановлених

законом виняткових випадках і порядку; настання особливого періоду для проведення мобілізації; початок дій окремих норм Кримінального кодексу України (далі – ККУ), властивих воєнному періоду тощо [4, с. 23].

Що ж безпосередньо стосується органів і посадових осіб прокуратури, то у ст. 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» зазначено: «У період воєнного стану не можуть бути припинені повноваження Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також судів, органів прокуратури України, органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, та органів, підрозділи яких здійснюють контррозвідвальною діяльністю» [5]. Отже, саме ця норма чинного законодавства є ключовою в затвердженні важливості статусу прокурора в такий складний період у державі, що і приводить до відповідних змін організації його діяльності.

Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 615 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) окремі повноваження слідчого судді делегуються керівнику відповідного органу прокуратури щодо вирішення питання про:

- застосування заходів забезпечення кримінального провадження (привід (ст. 140));
- тимчасовий доступ до речей і документів (ст. ст. 163, 164);
- арешт майна (ст. ст. 170, 173);
- загальні обов'язки судді щодо захисту прав людини (ст. 206);
- продовження строків досудового розслідування (ст. 219);
- проведення допиту, впізнання в режимі відеоконференції під час досудового розслідування (ст. 232);
- проведення слідчих (розшукових) дій, які пов'язані з обмеженням конституційних прав учасників кримінального провадження (проникнення до житла чи іншого володіння особи (ст. 233));
- обшук (ст. ст. 234, 235);
- отримання зразків для проведення експертизи (ст. 245);
- проведення негласних слідчих (розшукових) дій (ст. ст. 245–248, 250);
- продовження строків досудового розслідування (ст. 294) [6].

Прокурор, який здійснює функцію процесуального керівника, отримав ширші права, ніж у мирний час, зокрема і як керівник органу прокуратури, узагалі наділений повноваженнями слідчого судді за визначених обставин. Розглянемо деякі аспекти реалізації своїх функцій зазначеними учасниками процесу в умовах воєнного стану.

Насамперед на особливу увагу заслугоує формулювання «якщо відсутня об'єктивна можливість», яке міститься в п. 2 ч. 1 ст. 615 КПК України та надає право керівнику органу прокуратури виконувати повноваження слідчого судді як місцевого, так і апеляційного суду [6].

Варто погодитись із М.В. Тішиним у тому, що в жодній нормі КПК України не йдеться про те, яким чином має доводитись (фіксуватись) така об'єктивна неможливість [7, с. 283].

Також постає питання щодо суб'єкта, який має встановлювати таку неможливість. У результаті проведеного аналізу ч. 7 ст. 147 Закону України «Про судоустрій та статус судів» зазначимо, що в разі неможливості

здійснення правосуддя судом з об'єктивних причин під час воєнного стану може бути змінено територіальну підсудність судових справ, які розглядаються в такому суді, за рішенням Вищої ради правосуддя, що ухвалюється за поданням Голови Верховного Суду, шляхом її передачі до суду, який найбільш територіально наближений до суду, який не може здійснювати правосуддя, або іншого визначеного суду. У разі неможливості здійснення Вищою радою правосуддя такого повноваження воно здійснюється за розпорядженням Голови Верховного Суду [8].

У результаті проведеного аналізу вищезазначених норм законодавства можна зауважити, що суб'єктом, який уповноважений визначити неможливість здійснення правосуддя конкретним судом, є Голова Верховного суду та Вища рада правосуддя. Профільний Закон також не містить чіткої дефініції «відсутності об'єктивної можливості», водночас прописує чіткий порядок визначення підсудності тих судів, які не можуть виконувати свої функції.

Згідно із Законом України № 2111–ІХ від 3 березня 2022 р. «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та Закону України «Про попереднє ув'язнення» щодо додаткового регулювання забезпечення діяльності правоохоронних органів в умовах воєнного стану», що набрав чинності 8 березня 2022 р., у ч. 6 ст. 615 КПК України була встановлена норма про те, що якщо умови воєнного стану й об'єктивні обставини перешкоджають судовому розгляду питання про продовження утримання особи під вартою після закінчення строку, устаненого судовим рішенням, цей запобіжний захід вважається продовженим до миті, коли суд матиме можливість розглянути це питання, але не більш ніж на два місяці.

Окрім того, відповідно до внесених змін, керівник прокуратури міг самостійно обирати запобіжний захід у вигляді тримання під вартою на строк до 30 діб стосовно особи, яка підозрюється в учиненні тяжких і особливо тяжких злочинів, якщо затримка в обранні запобіжного заходу може призвести до втрати слідів кримінального правопорушення чи втечі особи. Рішення керівника прокурора про обрання запобіжного заходу мало бути мотивованим і відповідати загальним нормам кримінального законодавства щодо обрання запобіжних заходів [9].

Необхідно зазначити, що в Конституції України (ч. 2 ст. 64) й актах, якими введено воєнний стан на всій території України, не передбачено можливості обмеження права на свободу й особисту недоторканність, як і права на захист, презумпції невинуватості та на судовий захист.

25 серпня 2022 р. набув чинності Закон України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо вдосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану», яким було змінено редакцію п. 2 ч. 1 ст. 615, положення про право керівника органу прокуратури вирішувати питання щодо застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою були з неї видалені [10].

Що стосується норми ч. 6 ст. 615 КПК України (стосовно автоматичної пролонгації строку тримання під вартою), то вона продовжила діяти і втратила чинність лише 18 липня 2024 р. у зв'язку з визнанням її неконституційною за рішенням Конституційного Суду України № 8-р(П)/2024 [11].

Правова регламентація компетенції прокурора в умовах правового режиму воєнного стану, поряд зі

звуженням повноважень слідчих суддів (судів), зачіпає процесуальне становище свідків, підозрюваних, захисників та інших учасників кримінального провадження. Так, згідно з абз. 1 ч. 12 ст. 615 КПК України прокурор забезпечує участь захисника у проведенні окремих процесуальних дій, що охоплює ті випадки, коли захисник не може бути присутнім особисто, а натомість є в наявності технічні засоби (відео-, аудіозв'язок) для його дистанційної участі тощо [12].

Беручи до уваги той факт, що воєнний стан в Україні продовжено 13 разів, у лютому 2025 р., імовірно, буде продовженим на наступні три місяці, на законодавчому рівні необхідно врегулювати поняття «відсутність об'єктивної можливості» та визначити вичерпний перелік відповідних обставин, за наявності яких реалізуються дискреційні повноваження сторони обвинувачення.

Окрім цього, варто визначити суб'єктів, на яких може бути покладено обов'язок установлювати об'єктивні критерії «відсутності можливості», для уникнення випадків зловживання прокурорами владними повноваженнями та забезпечення можливості здійснення ефективного контролю за законністю відповідної процедури, що відповідає визначеним ЄСПЛ критеріям здійснення дискреційної влади та юридичного контролю (чи було втручання передбачене законом, чи мало воно легітимну мету, чи було необхідним у демократичному суспільстві).

За результатами аналізу звітів Офісу Генеральної прокуратури встановлено, що статистичні дані про застосування керівниками органів прокуратури п. 2 ч. 1 ст. 615 КПК України в частині «відсутності об'єктивної можливості здійснення своїх повноважень» відсутні, але після проведення анкетування 20 слідчих підрозділів ГУНП Кіровоградської області отримано нижчезазначені результати.

На питання, чи доводилось під час досудового розслідування застосувати норми, передбачені п. 2 ч. 1 ст. 615 КПК України, негативно відповіли 100% респондентів.

На питання щодо необхідності застосування норми, передбаченої п. 2 ч. 1 ст. 615 КПК України, на територіях областей, які не є суміжними із зонами бойових дій, 85% респондентів відповіли негативно, лише 15% опитаних підтвердили таку необхідність в окремих випадках.

Необхідність визначити суб'єктів, на яких покладено обов'язок установлювати об'єктивні критерії поняття «у разі відсутності об'єктивної можливості», яке міститься в п. 2 ч. 1 ст. 615 КПК України, підтвердили 100% респондентів.

Щодо необхідності законодавчо визначити вичерпний перелік «відсутності об'єктивної можливості», яке міститься в п. 2 ч. 1 ст. 615 КПК України, отримано 100% позитивних відповідей.

Дане анкетування свідчить про актуальні потреби внесення змін до чинного законодавства з метою конкретизації всіх положень, якими розширено повноваження прокурора як учасника кримінального провадження під час воєнного стану.

Зазначимо, що натепер прокуратура в разі виявлення фактів порушення закону в частині зловживання поняттям «відсутність об'єктивної можливості» не має механізму усунення таких порушень і засобів реагування щодо осіб, які їх допустили.

Принагідно зазначимо, що Кіровоградська область не є прифронтовою, саме тому, на нашу думку, використання норми ст. 615 КПК України в цьому регіоні

не є доречним. Ми вважаємо, що термін «відсутність об'єктивної можливості» варто розуміти як реальну загрозу життю та здоров'ю активними обстрілами, зруйнуванням адміністративної будівлі органу прокуратури чи суду тощо. Навіть сигнал «Повітряна тривога» не є приводом до зупинення прокурорами чи слідчими судьями (судами) своїх повноважень, оскільки таким чином порушуються права інших учасників кримінального провадження, зокрема підозрюваного чи обвинуваченого, які перебувають під вартою тощо. Такі учасники кримінального процесу, які опинились під вартою, не можуть довгий час бути в юридично невизначеному стані.

З огляду на те, що інтереси правосуддя не можуть бути вище інтересів людини, її життя чи здоров'я, ми вважаємо доцільним здійснення повноважень прокурором чи слідчим суддею (судом) під час учинення процесуальних дій у кримінальному провадженні в укриттях. Переконані, що така процедура забезпечить баланс між дотриманням безпекового складника всіх учасників кримінального провадження, здійсненням процесуальних повноважень і забезпеченням прав підозрюваного (обвинуваченого) та інших осіб, які беруть участь у процесі.

Висновки. Наявність у керівника органу прокуратури під час воєнного стану, «у разі відсутності об'єктивної можливості», повноважень слідчого судді потребує подальшого врегулювання та конкретизації, оскільки дане визначення не розкривається в нормативно-правових актах і може неоднозначно трактуватися на практиці.

Уважаємо за необхідне посилатися на ч. 7 ст. 147 Закону України «Про судоустрій та статус суддів», відповідно до якої Вища рада правосуддя або Голова Верховного суду України своїм рішенням констатують випадок неможливості судом виконувати свої функції на визначеній території.

Під час дії правового режиму воєнного чи надзвичайного стану державі необхідно забезпечити, як і в повсякденному житті, без урахування особливого стану в країні, належний захист прав і свобод громадян, водночас максимально ефективно протидіяти загрозам національній безпеці. У цих умовах доцільним є тимчасове розширення повноважень органів прокуратури з метою забезпечення гарантованості правопорядку.

Незважаючи на складні процеси, які впливають на здійснення правосуддя в нашій державі, органи прокуратури продовжують виконувати свої конституційні функції відповідно до норм міжнародного та вітчизняного законодавства.

Основна мета їхньої роботи полягає в захисті прав і свобод людини, а також інтересів держави як загалом, так і від військової агресії зокрема. Органи прокуратури використовують додаткові повноваження суто з метою досягнення конституційних цілей, як-от: захист прав і свобод людини, гарантування державної безпеки тощо. Тому можна зробити висновок, що тимчасове розширення повноважень прокуратури в умовах воєнного стану є доцільним і ефективним механізмом щодо забезпечення верховенства права та гарантованості правопорядку, за умови їх використання суто в межах вимог Конституції України, міжнародного права, та мають лише тимчасовий характер, який для уникнення суперечностей під час застосування таких норм, як у п. 2 ч. 1 ст. 615 КПК України, необхідно конкретизувати та систематизувати в усіх нормативно-правових актах.

Список використаних джерел

1. Толпиго О.Ф. Досвід імплементації європейських стандартів у національну практику реформування органів прокуратури. *Теорія та практика державного управління*. 2017. № 3 (58). С. 1–7.
2. Юришин В.М., Савченко В.А. Роль прокуратури у кримінальному провадженні в контексті європейського правового досвіду. *Кримінальне та кримінальне процесуальне законодавство в контексті судової реформи в Україні* : матеріали Науково-практичного семінару, м. Львів, 15.06.2018 р. Львів : ЛьвДУВС, 2018. С. 177–180.
3. Лазукова О.В. Особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного надзвичайного стану або в районі проведення антитерористичної операції : монографія. Харків : Право, 2018. 278 с.
4. Васильєв С.В., Малир С.А. Правові засади запровадження режиму воєнного стану в Україні. *Наука і техніка сьогодні*. 2022. № 3 (3). С. 22–30.
5. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 р. № 389–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення: 10.12.2024).
6. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон від 13.04.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення: 12.12.2024).
7. Тишин М.В. Забезпечення прокурором допустимості доказів в умовах воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство* : електронне наукове видання. 2022. № 2. С. 282–287. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/261906/258288> (дата звернення: 13.12.2024).
8. Про судоустрій та статус суддів : Закон України від 02.06.2016 р. № 1402–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (дата звернення: 16.12.2024).
9. Гловюк І.В., Завтур В.А. Новели здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану: зміни до КПК України від 03.03.2022 р. та роз'яснення Верховного Суду. 07.03.2022. URL: <https://www.hsa.org.ua/blog/novely-zdiysnennya-kryminalnogo-provadhennya-v-umovah-voennogo-stanu-zminy-do-kpk-ukrayiny-vid-03-berezhnya-2022-ta-roz-yasnennya-verhovnogo-sudu/> (дата звернення: 16.12.2024).
10. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо вдосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану : Закон України від 27.07.2022 р. № 2462–IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2462-20#Text> (дата звернення: 16.12.2024).
11. Рішення Конституційного Суду України від 18.07.2024 р. № 8-р(II)/2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2462-20#Text> (дата звернення: 17.12.2024).
12. Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану : науково-практичний коментар розділу IX–1 Кримінального процесуального кодексу України / І.В. Гловюк та ін. 2 вид. Електронне видання. Дніпро ; Львів ; Одеса ; Харків, 2022. Станом на 03.05.2022 р. 80 с.

References

1. Tolpyho, O.F. (2017). Dosvid implementatsii yevropeiskykh standartiv u natsionalnu praktyku reformuvannya orhaniv prokuratury [Experience in implementing European standards into the national practice of reforming prosecutorial bodies]. *Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia*, 3 (58), 1–7 [in Ukrainian].
2. Iurchyshyn, V.M., & Savchenko, V.A. (2018). Rol prokuratury u kryminalnomu provadhenni v konteksti yevropeiskoho pravovoho dosvidu [The role of the prosecutor's office in criminal proceedings in the context of European legal experience]. *Kryminalne ta kryminalne protsesualne zakonodavstvo u konteksti sudovoi reformy v Ukraini: materialy Naukovo-praktychnoho seminaru*, m. Lviv, 15 cherv. 2018 r. Lviv : LvDUVS. S. 177–180 [in Ukrainian].
3. Lazukova, O.V. (2018). *Osoblyvyi rezhym dosudovoho rozsliduvannia v umovakh voiennoho nadzvychainoho stanu abo u raiioni provedennia antyterorystychnoi operatsii* [Special regime of pre-trial investigation in conditions of a military emergency or in the area of an anti-terrorist operation]: monohrafiia. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].
4. Vasyliiev, S.V., & Maliar, S. A. (2022). Pravovi zasady zaprovadhennia rezhymu voiennoho stanu v Ukraini [Legal basis for the introduction of martial law in Ukraine]. *Nauka i tekhnika sohodni*, 3 (3), 22–30 [in Ukrainian].
5. Pro pravovyi rezhym voiennoho stanu [About the legal regime of martial law]: Zakon Ukrainy vid 12.05.2015 r. № 389–VIII (2015). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (data zvernennia: 10.12.2024) [in Ukrainian].
6. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy (2012) [Criminal Procedure Code of Ukraine from April 13 2012]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (data zvernennia: 12.12.2024) [in Ukrainian].
7. Tishyn, M.V. (2022). Zabezpechennia prokurorom dopustymosti dokaziv v umovakh voiennoho stanu [Ensuring the admissibility of evidence by the prosecutor under martial law]. *Elektronne naukove vydannia "Analitichno-porivnialne pravoznavstvo"*. № 2. Retrieved from: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/261906/258288> (data zvernennia: 13.12.2024) [in Ukrainian].
8. Pro sudoustrii ta status suddiv [About the judiciary and the status of judges]: Zakon Ukrainy vid 02.06.2016 № 1402–VIII (2026). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (data zvernennia: 16.12.2024) [in Ukrainian].
9. Hloviuk, I., & Zavtur, V. (2022). Novely zdiysnennia kryminalnogo provadhennia v umovakh voiennoho stanu: zminy do KPK Ukrainy vid 3 berezhnia 2022 ta roziasnennia Verkhovnoho Sudu. 07.03.2022 [Novels on the conduct of criminal proceedings under martial law]. Retrieved from: <https://www.hsa.org.ua/blog/novely-zdiysnennya-kryminalnogo-provadhennya-v-umovah-voennogo-stanu-zminy-do-kpk-ukrayiny-vid-03-berezhnya-2022-ta-roz-yasnennya-verhovnogo-sudu/> (data zvernennia: 16.12.2024) [in Ukrainian].
10. Pro vnesennia zmin do Kryminalnogo protsesualnogo kodeksu Ukrainy shchodo udoskonalennia okremykh polozhen dosudovogo rozsliduvannia v umovakh voiennoho stanu [On amendments to the Criminal Procedure Code of Ukraine regarding

the improvement of certain provisions of pre-trial investigation under martial law]; *Zakon Ukrainy vid 27.07.2022 № 2462–IX*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2462-20#Text> (data zvernennia: 16.12.2024) [in Ukrainian].

11. *Rishennia Konstytutsiynogo Sudu Ukrainy vid 18.07.2024 № 8-p(II)/2024* [Decision of the Constitutional Court of Ukraine dated July 18, 2024 № 8-p(II)/2024]. URL: Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2462-20#_data_zvernennia: 16.12.2024) [in Ukrainian].

12. Hloviuk, I., Drozdov, O., Teteriatnyk, H., Fomina, T., Rohalska, V., & Zavtur, V. (2022). *Osoblyvyi rezhym dosudovoho rozsliduvannia, sudovoho rozghliadu v umovakh voiennoho stanu: naukovo-praktychnyi komentar Rozdil IX–1 Kryminalnoho protsesualnoho kodeksu Ukrainy* [Special regime of pre-trial investigation and trial under martial law]. Vyd. 2. Elektronne vydannia. Dnipro – Lviv – Odesa – Kharkiv [in Ukrainian].

Kvashuk Oleksandr,

Candidate of Legal Sciences,

Lecturer at the Department of Criminal Procedure and Criminology of the Faculty № 1

(*Donetsk State University of Internal Affairs, Kropyvnytskyi*)

ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-5969-4576>

**PROBLEM ISSUES OF IMPLEMENTATION OF AUTHORITIES BY THE PROSECUTOR
IN CRIMINAL PROCEEDINGS UNDER THE CONDITIONS OF MARITAL STATE**

The relevance of the study is due to changes to some articles of the criminal procedural legislation of Ukraine, which were adopted after the full-scale invasion of the Russian Federation into Ukraine, the introduction of martial law, which concern the powers of the prosecutor during martial law in Ukraine, as a participant in criminal proceedings. The relevance of the issue does not decrease against the background of the growth of indicators of criminal offenses committed under martial law, which in turn increases the number of investigative (search) and covert investigative search actions.

During the legal regime of martial law or a state of emergency, the state must ensure, as in everyday life, without taking into account the special situation in the country, proper protection of the rights and freedoms of citizens, while at the same time counteracting threats to national security as effectively as possible. In these conditions, it is advisable to temporarily expand the powers of the prosecutor's office in order to ensure the guarantee of law and order.

Despite the complex processes that affect the administration of justice in our state, the prosecutor's office continues to exercise its constitutional functions in accordance with the norms of international and domestic legislation.

The main purpose of their work is to protect human rights and freedoms, as well as the interests of the state in general and in particular from military aggression. The prosecutor's office uses additional powers exclusively to achieve constitutional goals, such as the protection of human rights and freedoms, ensuring state security, and others.

Key words: *pre-trial investigation, procedural manager, powers, Criminal Procedure Code.*

Надіслано до редколегії 19.12.2024